

Het proces tegen van Meegeren staat in het middelpunt van de belangstelling, maar ook de schilderijen die hij wel of niet heeft geschilderd.

TWEE JAAR geëist tegen van Meegeren

Het requisitoir.

De officier van justitie, mr. H. A. Wassenbergh, erkende in zijn requisitoir dat verd. er in geslaagd is de kunstcritici om de tuin te leiden en dat dit mischien een bewijs kan zijn van zijn talent, doch op al deze successen plaatste verd. zelf een domper, omdat hij zich op het pad der misdaad heeft begaven. Ook heeft verdachte, aldus de officier de beroemde oude meesters beleedigd door werken te vervaardigen en onder hun naam op de markt te brengen. Verdachte heeft het weten der kunst bemoeid en deed dit alleen maar om zichzelf te verrijken. Het aureool waarmede verd. zich wil sieren, verbloekt, omdat de motieven andere zijn dan hij wil doen voorkomen.

Het aanvankelijk succes van verdachte, leidde hem er toe, aldus de officier, steeds meer en in steeds sneller tempo „Vermeers“ aan de lopende band te vervaardigen.

Aangemoedigd door zijn succes besteedde hij aan het latere werk niet meer zoveel zorg als aan het eerste „De Emmausgangers“, het mooiste doek, dat hij vervaardigd heeft.

Wat de Emmausgangers betreft zette de officier, dat er zelfs thans nog over de gehele wereld grote kunstexperts zijn, die blijven geloven, dat het doek een echte Vermeer is. Zij beschouwen dit werk als „het schoonste kunstwerk van Vermeer“.

Thans echter, aldus de officier, is onomstotelijk komen vast te staan, dat de Emmausgangers en de andere stukken niet zijn vervaardigd in de 17de eeuw, doch in onze tijd. De deskundigen die met het onderzoek belast waren, nemen aan dat de schilderijen door van Meegeren zouden kunnen zijn vervaardigd. Dat van Meegeren is inderdaad vervaardigd heeft, acht ik bewezen door zijn eigen bekentenissen en door de in zijn atelier gevonden versporten en ander materiaal.

De officier besloot zijn requisitoir met aan te voeren, dat de verdachte ten laste geleide oplichting hebben is. Ook acht de officier bewezen het in art. 326 bis wetboek van strafrecht omschreven misdrijf: het valselijk aanbrengen van signaturen op kunstvoorwerpen.

Rekening houdende met verdachte's toestand eiste mr. Wassenbergh tegen van Meegeren een gevangenisstraf voor de tijd van twee jaren.

De verdediging.

De verdediger, mr. E. Heldring, gewaagde in zijn pleidooi van de buitengewoon grote geestelijke begaafdheid van Van Meegeren, zoals ook in het psychiatrisch rapport wordt geschetst. Naast zijn bijzondere intelligentie, aldus de verdediger, heeft Van Meegeren de begaafdheid tot schilderen.

Men moet Van Meegeren zien als iemand, die niet door kleinzielige motieven geleid werd. Het was de gewone, zelfzuchtige ijdelheid, die bij hem een rol speelde.

De verdediger wees er op hoe noodlottig het oordeel van critici voor een schilder kan zijn. Meniekerkritiek of literaire critici kunnen de music en literatoren niet veel schade berokkenen. Een theaterbijlet en een boek zijn geen dure dingen en het publiek laat zich niet licht weerhouden door het oordeel van de critici. Met de schilders is het anders. Als hun werk veroordeeld wordt, is hun werk vrijwel onverkooptbaar.

En het is dan ook begrijpelijk, dat Van Meegeren, als gevoelsmens in opstand kwam tegen de critici, die zijn werk als plat en sentimenteel uitkreten, terwijl hijzelf de overtuiging had, dat hun oordeel onjuist en onrechtvaardig was. Vele voorbeelden gaf de verdediger van kunstcritici, die vrijwel gelukkigig van Meegerens werk afsbraken en „Vermeers“ Emmausgangers als een

waar kunstwerk aanprezen. Een hunner vergeleek het doek zelfs met „een symphonie van Beethoven, zo uit de hemel neergedaald“.

Het waren niet de „listige kunstgrepen“, die de kopers er toe brachten de doeken te kopen, want zij deden dit vrijwel na de eerste vluchtige kennismaking. De in de dagvaarding als „listige kunstgrepen“ aangemerkte schilderische en röntgenologische onderzoek te kunnen doorstaan. Dit onderzoek is ech-

EEN HALF MILLIOEN te veel betaald voor borstelwerk

In het eerste half jaar van 1947 is ongeveer een half miljoen te veel betaald voor borstelwerk. Dit is een ruwe schatting van de prijscontrole na een intensief onderzoek bij winkels, grossiers en fabrikanten. In totaal werden 1494 winkelbedrijven gecontroleerd, waarvan 965, dat is 65 procent, een proces-verbaal ontvingen. Aangezien tijdens deze controle bleek, dat ook de grossiers en fabrikanten te hoge prijzen rekenden, werden ook deze eens onderhanden genomen. Bij 197 van hen, bleek de prijsvertrekking een geregeld bedreven „sonde“ te zijn. De omvang der overtredingen was echter lamelijk gevarieerd; in een enkel geval beliep deze zelfs 50.000 gulden.

ter veel later toegepast. Zeker niet voordat de kopers tot aanschaf besloten. De oplichting met behulp van listige kunstgrepen kan dus niet bewezen worden geacht en de verdediger vroeg op deze gronden van dit crimineel ten laste geleide vrijpraak.

Ten aanzien van het subsidiair ten laste geleide het aanbrengen van een valse signatuur op een kunstvoorwerp, moede mr. Heldring niet veel te kunnen inbrengen, het zij dan, dat het gepleegde feit niet op Nederlandse bodem is geschied en bovendien als verjaard beschouwd moet worden.

In verband met de gezondheids-toestand van verdachte en het gebel van motieven, dat hem tot zijn daad heeft geleid, riep de verdediger inslotte de clementie van de rechtbank in.

Op 12 November zal de rechtbank uitspraak doen en tevens beslissen over de door de officier voorgestelde restitutie der doeken aan de eigenaren.

Wat „Han“ voor zijn schilderijen ontving

„Het laatste Avondmaal“	f 1.600.000.—
„De voetwassing van Jesus“	f 1.170.000.—
„De zegening van Jacob door Isaac“	f 1.000.000.—
„Christuskop“	f 400.000.—
„De kaartspelende vrouw“	f 220.000.—

Totaal f 4.450.000.—

Hiervan moeten worden afgetrokken de grote bedragen, die de bemiddelaars voor hun bemoeiingen ontvingen. Zo ontving de heer Strybis b.v. één zesde als provisie.

De krantenstrijd in N.-Holland De stand is 2-0

Nadat de N.V. Sprekend Papier te Schagen door een uitspraak in kortgeding, waarbij zij stopzetting der per 1 Oct. j.l. gefuseerde bladen eiste, in het gelijk was gesteld, had de N.V. Dagblad voor Noord-Holland in een ander kortgeding vernietiging van dit vonnis eist, omdat de N.V. Sprekend Papier, die voorheen de in de fusie opgenomen ex-illegale bladen drukte en tegen de opzegging op korte termijn van deze drukorder had geprotesteerd, geweigerd had de gefuseerde bladen te drukken.

De rechter heeft ook in deze kwestie beslist ten gunste van Sprekend Papier en aan de N.V. Dagbl. v. Noord-Holland deze eis ontzegt, overwegende, dat het hier een geheel andere drukorder en een andere opdrachtgever betrof, terwijl de vorige opdrachtgever, — de in de fusie opgenomen Stichtingsbesturen der oud-illegale bladen — de oude schuld aan de N.V. Sprekend Papier nog niet had voldaan.

Het vonnis van het eerste kortgeding, waarbij aan de N.V. Dagbl. v. Nrd.-Holl. op straffe van een dwangsom van f 1000.— per dag verboden werd de Ver. N.H. Dagbladen (gefuseerde bladen) te drukken, blijft dus van kracht, zodat deze N.V. gedwongen blijft deze bladen in de Zaanstreek te laten drukken.

Met deze tweede uitspraak is de stand dus 2-0 in het voordeel van Sprekend Papier.

Er is echter nog een derde kortgeding aangehangig, dat, als de uitspraak voor Sprekend Papier ongunstig is, de stand wel op 2-1 kan brengen, doch daarom Sprekend Papier nog geen overwinnaar maakt in deze krantenstrijd.

Op aandrang van de N.V. Dagbl. v. Nrd.-Holland heeft z.l. de N.H. Pers 1945 (gecombineerde Stichtingsbesturen van de in de fusie opgenomen oud-illegale bladen) bij kortgeding stopzetting geëist van de door Sprekend Papier onrechtmatig uitgegeven bladen onder de naam van de in de Ver. N.H. Dagbladen (gefuseerde bladen) opgenomen oud-illegale bladen „Vrije Alkmaarder“ en „Nieuwe Schager“.

De behandeling van deze zaak werd de vorige week uitgesteld, omdat de rechtsgeldigheid van de opdracht aan Mr. Scholten, en namens de N.H. Pers dit kort ged. inged. aangehangig te maken, werd betwist.

Mr. Schuurman, optredend namens Sprekend Papier, betwistte hierop de rechtsgeldigheid van de opdracht, omdat een der comparanten (Nw. Schager) was afgevalen en een ander (Kennemer Koerier) bij deze actie geen belang heeft, zodat alleen het Stichtingsbestuur van de Vrije Alkmaarder overblijft.

Mr. Scholten betoogde, dat de Kennemer Koerier als deelhebber in de combinatie N.H. Pers belang heeft bij elke uitgave en dat de Nw. Schager kan worden verboden als schade-veroorzakende aan de combinatie. Mr. Krabbe bepaalde de uitspraak op 1 Nov. a.s.

Ten overvloedige willen wij er nog eens op wijzen, dat het Nieuw Noordhollands Dagblad n. aparte, zelfstandige krant is, die met deze hele krantenstrijd niets, maar dan ook niets te maken heeft; er schijnen nog altijd lezers te zijn, die veronderstellen, dat ook ons blad bij deze strijd betrokken is, hetgeen niet het geval is.

Posities Nederlandse passagiersschepen

29/10. Athina, 28/10 van Rio de Janeiro naar Bahia, Boschfontein, 28/10 van Beira te Zanzibar. Joh. van Oldenbarnevelt, Batavia-Amsterdam, pass. 29/10 Pantellaria. Joh. de Witt, Amsterdam-Java, pass. 29/10 Perim. Oranje 30/10 van Singapore te Tandjong Priok verwacht. Tabinta, Amsterdam-Java, 28/10 dwars van Malis. Amstelkerk Amsterdam-Takoradi 29/10 bij Las Palmas. Maaskerk 29/10 van Freetown naar Dakar.

De benzine wordt duurder

Bij de Tweede Kamer hebben de ministers van financiën en van verkeer en waterstaat ingediend een ontwerp van wet tot verhoging van het bijzonder invoerrecht op benzine, hetgeen wordt gegeven krachtens de Benzinetwet 1931; men wil dit verhogen van f 10,30 per 100 kg tot f 11.— per hectoliter, hetgeen,